

กรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ 203/2564

9 พฤศจิกายน 2564

LOCAL GOVERNMENT

อันดับเครดิตองค์กร: AA+
แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

วันที่ทบทวนล่าสุด : 09/11/63

อันดับเครดิตองค์กรในอดีต:

วันที่	อันดับ	แนวโน้มอันดับ
	เครดิต	เครดิต/ เครดิตพินิจ
10/11/49	AA+	Stable

ติดต่อ:

ประมวลทรัพย์ ผลประเสริฐ
pramuansap@trisrating.com

ชนาพร ปิ่นพิทักษ์
chanaporn@trisrating.com

ภารัต มหัทธโน
parat@trisrating.com

วิยดา ประทุมสุวรรณ, CFA
wiyada@trisrating.com

WWW.TRISRATING.COM

* รายงานนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายงานฉบับภาษาอังกฤษ

เหตุผล

ทริสเรทติ้งคงอันดับเครดิตองค์กรของกรุงเทพมหานครที่ระดับ “AA+” ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” โดยอันดับเครดิตดังกล่าวสะท้อนถึงความสำคัญของกรุงเทพมหานครในฐานะที่เป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศไทย อันดับเครดิตยังสะท้อนถึงรายได้ที่มีความแน่นอนของกรุงเทพมหานครซึ่งมาจากภาษีอากร รวมทั้งการบริหารงบประมาณภายใต้ นโยบายงบประมาณแบบสมดุล และการดำรงเงินสะสมในระดับสูงอีกด้วย โดยทริสเรทติ้งคาดว่า กรุงเทพมหานครจะยังคงได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากรัฐบาลกลางต่อไป ทั้งนี้ การประเมิน อันดับเครดิตดังกล่าวยังพิจารณา รวมไปถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณของกรุงเทพมหานครจากความต้องการในการลงทุนจำนวนมากในระบบขนส่งมวลชนและโครงการด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ อีก เช่นกัน

ประเด็นสำคัญที่กำหนดอันดับเครดิต

มีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์ในฐานะที่เป็นศูนย์กลางการปกครองและเศรษฐกิจของประเทศ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยและเป็นเขตการปกครองที่สร้างผลผลิตแก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศมากกว่าเขตการปกครองอื่น ๆ จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ระบุว่ามูลค่าผลผลิตมวลรวมรายจังหวัด (Gross Provincial Product – GPP) ของกรุงเทพมหานครในปี 2562 มีจำนวน 5.7 ล้านล้านบาท ซึ่งคิดเป็น 33.8% ของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product – GDP)

จากปี 2558 จนถึงปี 2562 เศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครมีอัตราการขยายตัวของผลผลิตมวลรวมรายจังหวัดที่แท้จริง (Real GPP Growth) สูงกว่าอัตราการขยายตัวของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP Growth) ของประเทศไทย กล่าวคือ เศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครมีอัตราการขยายตัวที่ระดับเฉลี่ย 4.5% ต่อปี ซึ่งสูงกว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศซึ่งอยู่ที่ระดับเฉลี่ย 3.4% ต่อปี

โรคโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ

ทริสเรทติ้งคาดว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยจะหดตัวที่ระดับ 0.4% ในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 หลังจากที่เติบโตที่ระดับ 2% ในช่วงครึ่งแรกของปี ซึ่งเป็นผลกระทบจากเศรษฐกิจที่ตกต่ำจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โรคโควิด 19) ระลอกที่ 3 เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา การแพร่ระบาดได้ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ เช่น ภาคการผลิตและการบริโภคภายในประเทศ รวมถึงภาคการท่องเที่ยว ทริสเรทติ้งคาดว่าเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครจะหดตัวตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศแต่จะมีอัตราที่ต่ำกว่าเนื่องจากกรุงเทพมหานครมีความหลากหลายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากกว่าส่วนอื่น ๆ ของประเทศ

คาดว่าจะขาดดุลการคลังในปีงบประมาณ 2564-2565

ในปีงบประมาณ 2564 (สิ้นเดือนกันยายน 2564) กรุงเทพมหานครมีรายได้รวมที่ระดับ 6.97 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้น 3.3% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บรายได้ดังกล่าวคิดเป็นเพียง 92% ของประมาณการรายได้เดิมที่จำนวน 7.55 หมื่นล้านบาท ทั้งนี้ การจัดเก็บรายได้ที่ต่ำกว่าประมาณการมีสาเหตุสำคัญเนื่องมาจากการมีรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงประมาณ 1 หมื่นล้านบาทจากการที่รัฐบาลได้ให้ส่วนลด 90% สำหรับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแก่ผู้เสียภาษีเพื่อบรรเทาภาระทางการเงินในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังได้มีการตั้งงบรายจ่ายเพิ่มเติมอีกจำนวน 3.1 พันล้านบาทในปีงบประมาณ 2564 ดังนั้น ทริสเรทติ้งจึงคาดว่ากรุงเทพมหานครจะมีผลขาดดุลการคลังสุทธิในปีงบประมาณ 2564 ใน

การนี้ เพื่อรับมือกับการลดลงของรายได้ กรุงเทพมหานครจึงได้ปรับลดงบประมาณที่ไม่จำเป็นลงและมีการเลื่อนงบลงทุนบางส่วนออกไปเป็นในช่วง 2 ปีข้างหน้า

เนื่องจากรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงนั้นเป็นผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น รัฐบาลกลางจึงจำเป็นต้องตั้งงบประมาณชดเชยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจุบันกรุงเทพมหานครอยู่ในระหว่างการของบประมาณชดเชยจำนวน 1.4 หมื่นล้านบาทจากการนำระบบภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแบบใหม่มาใช้ในปีงบประมาณ 2562-2563 อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับระยะเวลาและจำนวนงบประมาณชดเชยที่กรุงเทพมหานครจะได้รับอนุมัติจากรัฐบาล

สำหรับปีงบประมาณ 2565 นั้น กรุงเทพมหานครวางแผนงบประมาณแบบสมดุลโดยตั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายไว้ที่ระดับ 7.9 หมื่นล้านบาทเท่า ๆ กัน อย่างไรก็ตาม ทริสเรตติ้งเชื่อว่ารัฐบาลจะยังคงให้ส่วนลดสำหรับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่อไป ดังนั้น ทริสเรตติ้งจึงคาดว่ารายได้ของกรุงเทพมหานครจะอยู่ที่ประมาณ 7 หมื่นล้านบาทในปีงบประมาณ 2565 และหลังจากนั้นจะกลับมาเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 8 หมื่นล้านบาทในช่วงปีงบประมาณ 2566-2567 เมื่อรัฐบาลกลับมาจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตราปกติและเศรษฐกิจของประเทศค่อย ๆ ฟื้นตัว

มีรายได้จากภาษีที่สม่ำเสมอ

รายได้ส่วนใหญ่ของกรุงเทพมหานครมาจากภาษีอากรมากกว่า 90% ซึ่งนับว่าเป็นแหล่งรายได้ที่มีความแน่นอนสูง ทั้งนี้ ภาษีอากรจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ภาษีอากรที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองและภาษีอากรที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้และนำส่งกรุงเทพมหานครหรือจัดสรรโดยรัฐบาลกลางตามปกติแล้ว ภาษีอากรที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 18% ของรายได้ทั้งหมด ในขณะที่ภาษีที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บส่งให้กรุงเทพมหานครคิดเป็นสัดส่วนหลักถึง 77%

รายได้หลักของกรุงเทพมหานครมาจากภาษีหลัก 4 ประเภทซึ่งได้แก่ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีหรือค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม รวมถึงภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน โดยมีสัดส่วนรวมกันคิดเป็นประมาณ 80% ของรายได้ทั้งหมดในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ รายได้ที่จัดเก็บจากภาษีทั้ง 4 ประเภทดังกล่าวขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลยังอาจปรับลดอัตราภาษีบางประเภทลงเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจอีกด้วย

ในช่วงปีงบประมาณ 2563-2564 รายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของกรุงเทพมหานครลดลง 75% จากระดับ 1.52 หมื่นล้านบาทเป็นประมาณ 2.9 พันล้านบาทเนื่องจากนโยบายของภาครัฐในการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปีงบประมาณ 2563-2564 ทริสเรตติ้งคาดว่าสัดส่วนรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของกรุงเทพมหานครจะยังคงอยู่ในระดับต่ำต่อไปในปีงบประมาณ 2565 เนื่องจากมีความเป็นไปได้สูงที่รัฐบาลจะให้ส่วนลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแก่ผู้เสียภาษีต่อไป ทั้งนี้ ทริสเรตติ้งคาดว่าสัดส่วนรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะกลับสู่ระดับปกติเมื่อรัฐบาลปรับลดการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างใหม่ในปีงบประมาณ 2566

นโยบายการคลังแบบสมดุล

กรุงเทพมหานครมีผลการดำเนินงานที่ดีซึ่งสอดคล้องกับการจัดทำงบประมาณภายใต้ต้นนโยบายการคลังแบบสมดุล ทั้งนี้ ตามระเบียบกรุงเทพมหานครเรื่องวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2529 นั้น การจัดทำงบประมาณของกรุงเทพมหานครจะประมาณการรายจ่ายให้อยู่ภายในวงเงินงบประมาณรายได้ ดังนั้น การประมาณการรายได้ที่ค่อนข้างระมัดระวังจะส่งผลให้กรุงเทพมหานครมีประมาณการรายจ่ายที่เหมาะสมและไม่เกินตัว ในกรณีที่มีการจัดเก็บรายได้น้อยกว่าประมาณการ กรุงเทพมหานครก็สามารถปรับปรุงรายจ่ายให้ลดลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในโครงการใหม่ ๆ อย่างไรก็ตาม ในบางปีงบประมาณอาจมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมระหว่างปีเมื่อมีความจำเป็นโดยต้องมีแหล่งรายได้ที่แน่นอนซึ่งอาจจะเป็นรายได้จากเงินสะสมของกรุงเทพมหานคร หรือรายได้จากรายรับที่จัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการ เป็นต้น

ปรับลดงบลงทุนในปีงบประมาณ 2563-2564

รายจ่ายของกรุงเทพมหานครแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคืองบดำเนินการและงบลงทุน ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาสัดส่วนรายจ่ายของงบดำเนินการของกรุงเทพมหานครอยู่ที่ระดับประมาณ 75% ของรายจ่ายรวมรายปี โดยในปีงบประมาณ 2563 กรุงเทพมหานครมีงบดำเนินการจำนวน 5.12 หมื่นล้านบาทเมื่อเทียบกับจำนวน 5.6 หมื่นล้านบาทในปีงบประมาณ 2562 ส่วนรายจ่ายด้านบุคลากรซึ่งเป็นงบดำเนินการที่สำคัญประเภทหนึ่งของกรุงเทพมหานครนั้นคิดเป็นสัดส่วน 34% ของรายจ่ายรวมในปีงบประมาณ 2563

ในปีงบประมาณ 2563 งบลงทุนของกรุงเทพมหานครลดลงมาอยู่ที่ระดับ 1.44 หมื่นล้านบาทเมื่อเทียบกับระดับ 1.92 หมื่นล้านบาทในปีงบประมาณ 2562 โดยกรุงเทพมหานครได้ปรับลดและเลื่อนงบลงทุนบางส่วนออกไปเนื่องจากรายได้ที่ลดลง ในปีงบประมาณ 2564 กรุงเทพมหานครมีการตั้งงบลงทุนที่จำนวน 1.56 หมื่นล้านบาท ทั้งนี้ เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศและมีความหนาแน่นของประชากรสูงที่สุด จึงทำให้มีความต้องการในการลงทุนด้านบริการสาธารณะที่สูง กรุงเทพมหานครมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคของกรุงเทพมหานครให้เอื้อประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการอยู่อาศัย ในกรณีนี้ กรุงเทพมหานครอาจพิจารณาขอเงินอุดหนุนจากรัฐบาลซึ่งเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การพิจารณาและอนุมัติเงินอุดหนุนจากรัฐบาลก็มีขั้นตอนที่ยุ้งยากและใช้เวลานานซึ่งอาจจะทำให้ไม่ทันเวลาในการลงทุนบางโครงการ

ที่ผ่านมากรุงเทพมหานครได้ดำเนินงานผ่านทาง บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทลูกในการทำสัญญาและจัดหาเงินกู้เพื่อนำไปใช้ในโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานที่สำคัญ ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ภาระหนี้ส่วนใหญ่มาจากโครงการรถไฟฟ้า

ณ สิ้นเดือนกันยายน 2563 กรุงเทพมหานครมีภาระหนี้ทั้งสิ้นจำนวน 5.1 หมื่นล้านบาท ทริสเรทติ้งพิจารณาให้ภาระหนี้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการรถไฟฟ้าซึ่งเป็นโครงข่ายหลักในกรุงเทพมหานครจำนวน 3.6 หมื่นล้านบาทนั้นเป็นส่วนหนึ่งของภาระหนี้รวมของกรุงเทพมหานครด้วย โดยภาระหนี้ดังกล่าวประกอบไปด้วยเงินกู้สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายทั้ง 2 ส่วน มูลค่าปัจจุบันของค่าจัดท้าวบรวนรถไฟฟ้าภายใต้สัญญาการให้บริการเดินรถและซ่อมบำรุงของโครงการรถไฟฟ้า และสินเชื่อคงค้างจาก บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (BTS) ในฐานะที่เป็นผู้รับเหมาภายใต้สัญญาการติดตั้งระบบการเดินรถ (ระบบไฟฟ้าและเครื่องกล) สำหรับโครงการส่วนต่อขยายของรถไฟฟ้าสายสีเขียวทั้ง 2 ส่วน ในขณะที่ภาระหนี้ส่วนที่เหลือประกอบไปด้วยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันทางการเงินจากสัญญาเช่ารถยนต์และรถเก็บขยะมูลฝอยจำนวน 1.2 หมื่นล้านบาทและเงินกู้ของบริษัทกรุงเทพมหานครอีกจำนวน 2 พันล้านบาท

สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้าสายสีเขียวจะช่วยหลีกเลี่ยงภาระหนี้

ภาระหนี้ของกรุงเทพมหานครจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากเนื่องจากกรุงเทพมหานครจะต้องรับโอนสินทรัพย์จากโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายทั้ง 2 ส่วนจากการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) มูลค่าประมาณ 5.18 หมื่นล้านบาท ซึ่ง ณ เดือนกันยายน 2563 กรุงเทพมหานครได้รับโอนเงินกู้จำนวน 1.91 หมื่นล้านบาทจากกระทรวงการคลังสำหรับใช้ในโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายส่วนใต้ ในขณะที่เงินกู้ส่วนที่เหลือสำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายส่วนเหนือนั้นคาดว่าจะโอนให้กรุงเทพมหานครภายในปีงบประมาณ 2565 นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังต้องลงทุนในการติดตั้งระบบการเดินรถ (ระบบไฟฟ้าและเครื่องกล) ในโครงการดังกล่าวซึ่งมีมูลค่าเงินลงทุนรวมประมาณ 2 หมื่นล้านบาทอีกด้วย

เพื่อลดภาระหนี้จำนวนมาก กรุงเทพมหานครอยู่ในระหว่างกระบวนการอนุมัติให้สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้าสายสีเขียวแก่ BTS ซึ่งกรุงเทพมหานครคาดว่าจะมีการโอนภาระหนี้ของโครงการรถไฟฟ้าดังกล่าวไปให้แก่ผู้รับสัมปทานเพื่อแลกเปลี่ยนกับสัมปทานการเดินรถไฟฟ้า ทั้งนี้ ปัจจุบันกรุงเทพมหานครและ BTS ได้บรรลุข้อตกลงเงื่อนไขและข้อกำหนดสำหรับสัญญาสัมปทานแล้วและขณะนี้อยู่ในระหว่างรอความเห็นชอบจากรัฐบาล

สถานะสภาพคล่องอยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง

กรุงเทพมหานครมีสถานะสภาพคล่องอยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง โดยมีดุลการคลังเกินดุลจำนวน 1.9 พันล้านบาทในปีงบประมาณ 2563 และมีเงินสะสมอยู่ที่ระดับ 4.96 หมื่นล้านบาท ณ สิ้นปีงบประมาณ 2563 ทริสเรทติ้งคาดว่ากรุงเทพมหานครจะยังคงดำรงเงินสะสมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อใช้สนับสนุนสภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ที่การจัดเก็บรายได้ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ต่อไป

สมมติฐานกรณีพื้นฐาน

ทริสเรทติ้งมีสมมติฐานสำหรับผลการดำเนินงานของกรุงเทพมหานครในระหว่างปีงบประมาณ 2564-2567 ดังต่อไปนี้

- รายได้จะอยู่ที่ระดับ 7 หมื่นล้านบาทในปีงบประมาณ 2565 และจะปรับเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 8 หมื่นล้านบาทในช่วงปีงบประมาณ 2566-2567
- คาดว่าจะมีดุลการคลังขาดดุลในปีงบประมาณ 2564 และ 2565 และจะมีดุลการคลังสมดุลในปีงบประมาณ 2566-2567
- อัตราส่วนเงินกู้รวมต่อรายได้ประจำจะเพิ่มขึ้นมากกว่า 90% ตั้งแต่ในปีงบประมาณ 2565 เป็นต้นไปหากกรุงเทพมหานครไม่สามารถเปลี่ยนภาระหนี้ทั้งหมดจากโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายทั้ง 2 ส่วนเป็นสัญญาสัมปทานได้

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต “Stable” หรือ “คงที่” สะท้อนถึงการมีแหล่งรายได้ที่แน่นอนและนโยบายการบริหารงบประมาณแบบสมดุลของกรุงเทพมหานคร โดยทริสเรทติ้งคาดว่ากรุงเทพมหานครจะยังคงได้รับการสนับสนุนทางการเงินและบออดหนุนจากรัฐบาลกลางเพื่อดำเนินงานตามนโยบายของภาครัฐต่อไป

ปัจจัยที่อาจทำให้อันดับเครดิตเปลี่ยนแปลง

โอกาสในการปรับเพิ่มอันดับเครดิตยังไม่มีในช่วง 2-3 ปีข้างหน้าเนื่องจากมีโอกาสสูงที่ภาระหนี้ของกรุงเทพมหานครจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากการรับโอนโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียวส่วนต่อขยายทั้ง 2 ส่วน ในทางตรงกันข้าม การปรับลดอันดับเครดิตอาจเกิดขึ้นหากกรุงเทพมหานครมีการผ่อนปรนนิยทางการเงินมากจนเกินไปหรือมีดุลการคลังขาดดุลอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบที่จำกัดการสนับสนุนจากรัฐบาลกลางจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลในทางลบต่ออันดับเครดิตของกรุงเทพมหานครด้วยเช่นกัน

ภาพรวมองค์กร

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษและมีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยมีระเบียบการบริหารราชการภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 (พ.ร.บ. กรุงเทพมหานคร) ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานครมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งแบ่งออกเป็น 50 เขต โดยกรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยและยังเป็นศูนย์กลางด้านวัฒนธรรม การศึกษา สังคม และเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย

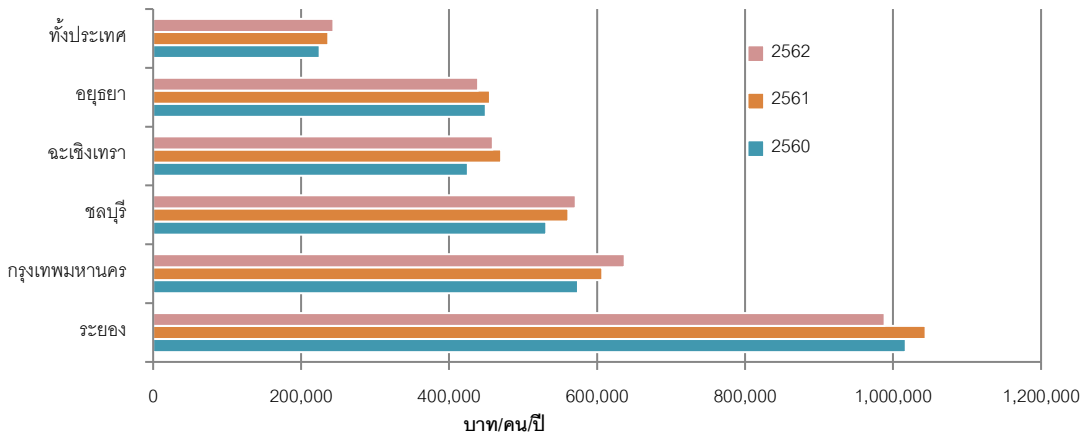
ภายใต้ พ.ร.บ. กรุงเทพมหานคร มาตรา 89 กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่ดำเนินการกิจหลักรวม 27 การกิจอันเกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารจัดการการให้บริการสาธารณะในหลากหลายด้านซึ่งครอบคลุมงานด้านระบบสาธารณสุขปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อย การสาธารณสุข การศึกษา การพัฒนาสภาพแวดล้อม และงานสวัสดิการ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะให้บริการสาธารณสุขปโภคพื้นฐานและบริการสาธารณะที่เพียงพอเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาในด้านสังคมและเศรษฐกิจ

การบริหารราชการของกรุงเทพมหานครดำเนินการโดยคณะบุคคล 2 ส่วน ส่วนแรกคือสภากรุงเทพมหานครซึ่งมาจากการเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปีจะทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและประชุมหารือเพื่อพิจารณาภารกิจทั้งหมดที่เป็นความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร ส่วนที่ 2 คือฝ่ายบริหารซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นหัวหน้าที่มาจากการเลือกตั้งและอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจะแต่งตั้งรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจำนวน 4 คนเพื่อมาช่วยในการบริหารงานโดยจะทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ส่วนการดำเนินงานตามนโยบายทั้งหมดนั้นจะมีปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติการโดยมีข้าราชการกรุงเทพมหานครอยู่ภายใต้การกำกับดูแล

หลังจากการทำรัฐประหารในเดือนพฤษภาคม 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีการแต่งตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครจำนวน 30 คนให้ปฏิบัติหน้าที่ด้านนิติบัญญัติในปี 2557 และมีการแต่งตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนใหม่ในปี 2559 หลังจากนั้น คสช. ได้หมดหน้าที่ไปหลังจากที่มีการจัดตั้งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2562 ทั้งนี้ ทริสเรตติ้งเชื่อว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานครชุดใหม่และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนใหม่ในปี 2565

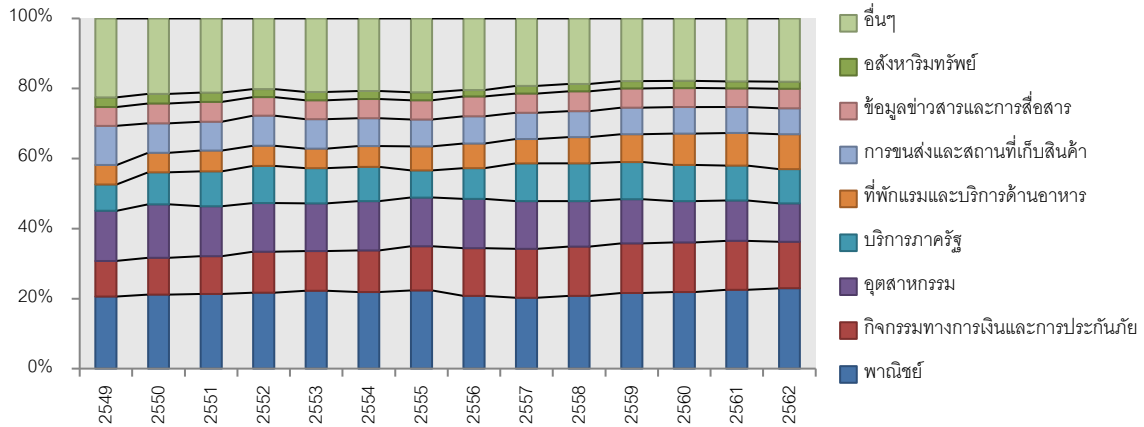
ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ภาพที่ 1 ผลผลิตมวลรวมรายจังหวัด (GPP) ต่อประชากรของจังหวัดที่สำคัญ (ณ ราคาประจำปี)

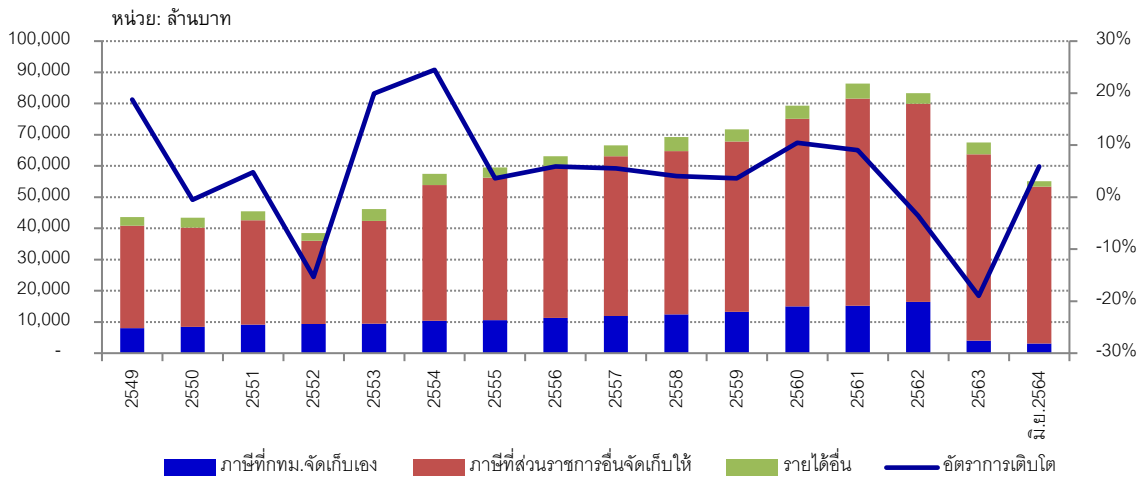
ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ภาพที่ 2 ผลผลิตมวลรวมรายจังหวัด (GPP) ของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามภาคธุรกิจที่สำคัญ

ที่มา: สศช.

ภาพที่ 3 สถิติการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานคร

ที่มา: กรุงเทพมหานคร

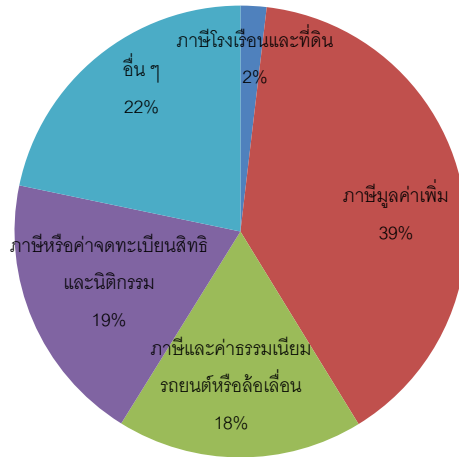
ตารางที่ 1 สัดส่วนรายได้ของกรุงเทพมหานคร

หน่วย: %

รายได้	2558	2559	2560	2561	2562	2563	ม.ย. 2564
1. รายได้ภาษีอากร							
1.1) กรุงเทพฯ จัดเก็บเอง	18	18	19	18	20	6	6
1.2) ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้	76	76	76	77	76	88	91
2. ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ	2	2	1	1	1	2	1
3. รายได้จากทรัพย์สิน	1	1	1	1	2	2	1
4. รายได้จากภาคพาณิชยกรรม	0	0	0	0	0	0	0
5. รายได้เบ็ดเตล็ด	3	3	3	3	1	2	1
รวมรายได้	100	100	100	100	100	100	100

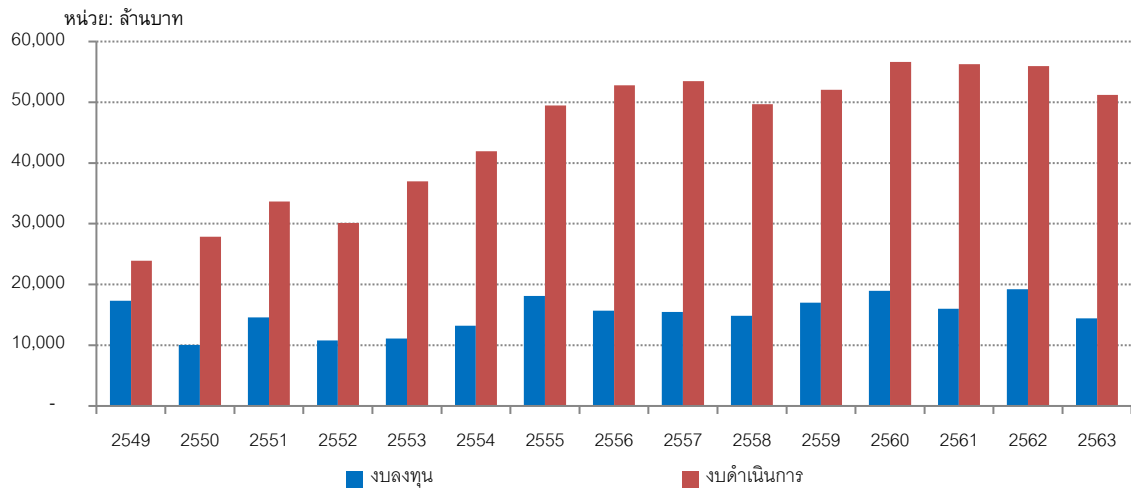
ที่มา: กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 4 สัดส่วนรายได้ของกรุงเทพมหานคร แบ่งตามประเภทภาษีในปี 2563

ที่มา: กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 5 รายจ่ายในงบลงทุนและงบดำเนินการของกรุงเทพมหานคร

ที่มา: กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ *

หน่วย: ล้านบาท

	ณ วันที่ 30 กันยายน				
	2563	2562	2561	2560	2559
รายได้	67,527	83,339	86,444	79,271	71,764
งบประมาณเงินอุดหนุนจากรัฐบาล	24,470	21,494	20,895	19,975	16,510
รายจ่ายรวม	65,651	75,204	72,251	75,577	69,038
ดุลการคลังก่อนงบลงทุน	16,316	27,373	30,187	22,649	19,712
ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุน	14,440	19,238	15,993	18,955	16,987
ดุลการคลัง	1,876	8,135	14,193	3,694	2,726
เงินกู้รวม	50,964	42,517	14,664	12,896	10,356
ดุลการคลังก่อนงบลงทุน/รายได้ประจำ (%)	24.16	32.85	34.92	28.57	27.47
ดุลการคลัง/รายได้ (%)	2.78	9.76	16.42	4.66	3.80
เงินกู้รวม/รายได้ (%)	75.47	51.02	16.96	16.27	14.43
งบลงทุน/รายจ่ายรวม (%)	21.99	25.58	22.14	25.08	24.60

* ข้อมูลจากรายงานการรับ-จ่ายเงินประจำปีของกรุงเทพมหานครที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตที่เกี่ยวข้อง

- Rating Methodology for Local Government, 23 สิงหาคม 2560

กรุงเทพมหานคร (BMA)

อันดับเครดิตองค์กร:

AA+

แนวโน้มอันดับเครดิต:

Stable

บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2564 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้ เปิดเผย ทำสำเนาเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบ หรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีใช้ค่าแถลงข้อเท็จจริง หรือคำแนะนำให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้นั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลที่ปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/rating-information/rating-criteria